

УКРАЇНА
ВИЩА РАДА ПРАВОСУДДЯ
ЧЛЕН ДРУГОЇ ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ПАЛАТИ
КОВБІЙ ОЛЕНА ВАСИЛІВНА
ВИСНОВОК

15 липня 2024

Київ

за результатами попередньої перевірки відомостей, викладених у дисциплінарній скарзі судді Чернігівського окружного адміністративного суду Непочатих Василя Олександровича на дії голови Чернігівського окружного адміністративного суду Скалозуба Юрія Олександровича

До Вищої ради правосуддя 3 червня 2024 року надійшла дисциплінарна скарга судді Чернігівського окружного адміністративного суду Непочатих Василя Олександровича на дії голови Чернігівського окружного адміністративного суду Скалозуба Юрія Олександровича 2138/0/6-24

5 серпня 2021 року набрав чинності Закон України від 14 липня 2021 року № 1635-ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо порядку обрання (призначення) на посади членів Вищої ради правосуддя та діяльності дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя» (далі – Закон № 1635-ІХ), яким внесено зміни до Закону України «Про Вищу раду правосуддя», зокрема в частині здійснення дисциплінарних проваджень щодо суддів. З моменту набрання чинності Законом № 1635-ІХ дисциплінарні скарги розподіляються дисциплінарному інспектору Вищої ради правосуддя, а дисциплінарний інспектор Вищої ради правосуддя є учасником дисциплінарної справи.

Правова невизначеність реалізації норм Закону № 1635-ІХ позбавила Вищу раду правосуддя можливості здійснювати процедури дисциплінарних проваджень стосовно суддів у зв'язку з чим рішенням Вищої ради правосуддя від 5 серпня 2021 року № 1809/0/15-21 зупинено з 5 серпня 2021 року розподіл між членами Вищої ради правосуддя скарг щодо дисциплінарного проступку судді (дисциплінарних скарг), поданих відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів», та скарг на рішення про притягнення до дисциплінарної відповідальності судді чи прокурора.

Надалі Законами України від 9 серпня 2023 року № 3304-ІХ «Про внесення змін до деяких законів України щодо негайного відновлення розгляду справ стосовно дисциплінарної відповідальності суддів» (далі – Закон № 3304-ІХ, набрав чинності 17 вересня 2023 року) та від 6 вересня 2023 року № 3378-ІХ «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких

законів України щодо зміни статусу та порядку формування служби дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя» (набрав чинності 19 жовтня 2023 року) внесено зміни до глави 4 «Дисциплінарне провадження» розділу II «Особлива частина» Закону України «Про Вищу раду правосуддя» у частині строків та порядку здійснення дисциплінарного провадження.

Поряд з цим розділ III «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про Вищу раду правосуддя» доповнено пунктом 23⁷, яким встановлено, що тимчасово, до дня початку роботи служби дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя, повноваження дисциплінарного інспектора здійснює член Дисциплінарної палати (доповідач), визначений автоматизованою системою розподілу справ.

Рішенням Вищої ради правосуддя від 19 жовтня 2023 року № 997/0/15-23 відновлено розподіл між членами Вищої ради правосуддя скарг щодо дисциплінарного проступку судді (дисциплінарних скарг), поданих відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів», та скарг на рішення про притягнення до дисциплінарної відповідальності судді чи прокурора, розподіл яких зупинено рішенням Вищої ради правосуддя від 5 серпня 2021 року № 1809/0/15-21, з 1 листопада 2023 року.

На підставі протоколу автоматизованого розподілу справи між членами Вищої ради правосуддя від 3 червня 2024 року вказану скаргу та доповнення до неї передано для попередньої перевірки члену Другої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя Ковбій О.В. (доповідач), яка відповідно до пункту 23⁷ розділу III «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про Вищу раду правосуддя» (в редакції закону на час вчинення процесуальної дії, далі – Закон України «Про Вищу раду правосуддя») тимчасово здійснює повноваження дисциплінарного інспектора.

Статтею 42 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» встановлено, що дисциплінарне провадження розпочинається після отримання Вищою радою правосуддя скарги щодо дисциплінарного проступку судді, з повідомленням про вчинення дисциплінарного проступку суддею (дисциплінарної скарги), поданої відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів», або за ініціативою Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя чи за зверненням Вищої кваліфікаційної комісії суддів України у випадках, визначених законом.

Відповідно до пунктів 1, 3 частини першої статті 43 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» дисциплінарний інспектор Вищої ради правосуддя, визначений автоматизованою системою розподілу справ для попередньої перевірки відповідної дисциплінарної скарги (дисциплінарний інспектор Вищої ради правосуддя – доповідач) вивчає дисциплінарну скаргу і перевіряє її відповідність вимогам закону; за наявності підстав, визначених пунктами 2, 3 і 6 частини першої статті 44 цього Закону, – передає скаргу на розгляд Дисциплінарної палати для ухвалення рішення щодо залишення без розгляду та повернення її скаржнику або відкриття дисциплінарної справи.

Під час попереднього вивчення та перевірки відповідно до статей 42, 43, пункту 23⁷ розділу III «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про Вищу раду правосуддя» встановлено наступне.

Повноваження, організація і порядок діяльності Вищої ради правосуддя визначаються Конституцією України, Законом України від 21 грудня 2016 року № 1798-VIII «Про Вищу раду правосуддя» та Законом України від 2 червня 2016 року № 1402-VIII «Про судоустрій і статус суддів».

Вимоги до дисциплінарної скарги та порядок її подання встановлено статтею 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів». Згідно з пунктами 3, 4 частини другої статті 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» дисциплінарна скарга повинна містити конкретні відомості про наявність у поведінці судді ознак дисциплінарного проступку, який відповідно до частини першої статті 106 цього Закону може бути підставою для дисциплінарної відповідальності судді, а також посилання на фактичні дані (свідчення, докази), що підтверджують зазначені скаржником відомості.

На виконання вимог частини третьої статті 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» Вища рада правосуддя рішенням від 14 лютого 2017 року № 269/0/15-17 затвердила зразок скарги щодо дисциплінарного проступку судді (дисциплінарної скарги).

Суддя Непочатих В.О. у скарзі зазначає, що головою суду Скалозубом Ю.О.

На підставі зазначених обставин, суддя Непочатих В.О. просить притягнути голову Чернігівського окружного адміністративного суду Скалозуба Ю.О. до дисциплінарної відповідальності

Проте згідно з пунктом 18 частини першої статті 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», на що звернув увагу суддя, не підлягають призиву на військову службу під час мобілізації військовозобов'язані, а саме судді.

Відповідно до статті 24 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» встановлено, що голова місцевого суду: представляє суд як орган державної влади у зносинах з іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, фізичними та юридичними особами; визначає адміністративні повноваження заступника голови місцевого суду; контролює ефективність діяльності апарату суду, погоджує призначення на посаду керівника апарату суду, заступника керівника апарату суду, а також вносить подання про застосування до керівника апарату суду, його заступника заохочення або накладення дисциплінарного стягнення відповідно до законодавства; видає на підставі акта про призначення судді на посаду, переведення судді, звільнення судді з посади, а також у зв'язку з припиненням повноважень судді відповідний наказ; повідомляє Вищу кваліфікаційну комісію суддів України та Державну судову адміністрацію України, а також через веб-портал судової влади про вакантні посади суддів у суді у триденний строк з дня їх утворення; забезпечує виконання рішень зборів суддів місцевого суду; організовує ведення в суді судової статистики та інформаційно-аналітичне забезпечення суддів з метою підвищення якості судочинства; сприяє виконанню вимог щодо підвищення кваліфікації суддів місцевого суду; вносить на розгляд зборів суду пропозиції щодо кількості та персонального складу слідчих суддів; здійснює інші повноваження, визначені законом.

Отже, голова місцевого суду – це суддя відповідного суду, на якого, крім виконання обов'язків щодо здійснення правосуддя, покладено функції щодо виконання вказаних у статті 24 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» адміністративних повноважень, в тому числі, забезпечення виконання рішень зборів суддів місцевого суду.

На сайті «Судова влада України» за посиланням: https://adm.en.court.gov.ua/sud2570/pro_sud/vidomosti_pro_strukturu_aparatu/394605/ містяться правила внутрішнього трудового розпорядку Чернігівського окружного адміністративного суду (затвердженого рішенням зборів суддів Чернігівського окружного адміністративного суду № 2 від 1 лютого 2017 року).

У вказаних правилах зазначено, що черговість надання щорічної відпустки судді, працівнику суду визначається графіком відпусток, який затверджується для суддів головою суду, для працівників суду – керівником апарату відповідно. Графік відпусток складається на кожен календарний рік в грудні поточного року і доводиться до відома всіх працівників суду. Зміна графіка допускається лише за згодою керівництва суду.

Як вбачається зі скарги Непочатих В.О., її суть фактично зводиться до незгоди із діями (бездіяльністю) голови Чернігівського окружного адміністративного суду Скалозуба Ю.О., вчиненими у зв'язку із виконанням адміністративних повноважень голови суду.

З огляду на це, дії голови суду під час реалізації владних управлінських функцій, передбачених законодавством про судоустрій – виконання адміністративних повноважень, у згаданому конкретному випадку не можуть розглядатися як дії судді у співвідношенні із пунктом 3 частини першої статті 106 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Таким чином, дисциплінарна скарга судді Непочатих В.О. не містить відомостей про наявність у діях голови Чернігівського окружного адміністративного суду Скалозуба Ю.О. ознак дисциплінарного проступку, передбаченого статтею 106 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Згідно з частиною другою статті 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» дисциплінарна скарга подається у письмовій формі та повинна містити, зокрема, конкретні відомості про наявність у поведінці судді ознак

дисциплінарного проступку, який відповідно до частини першої статті 106 цього Закону може бути підставою для дисциплінарної відповідальності судді.

Дисциплінарну справу щодо судді не може бути порушено за скаргою, що не містить відомостей про наявність ознак дисциплінарного проступку (частина шоста статті 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів»).

Відповідно до пункту 2 частини першої статті 44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» дисциплінарна скарга залишається без розгляду та повертається скаржнику якщо вона не містить відомостей про ознаки дисциплінарного проступку судді.

Таким чином, враховуючи викладене вище, пропоную дисциплінарну скаргу та доповнення до дисциплінарної скарги судді Чернігівського окружного адміністративного суду Непочатих Василя Олександровича стосовно голови Чернігівського окружного адміністративного суду Скалозуба Юрія Олександровича відповідно до пунктів 2, 3 частини першої статті 44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» залишити без розгляду та повернути заявнику.

**Член Другої Дисциплінарної палати
Вищої ради правосуддя**

(підпис)

Олена КОВБІЙ